MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta tal-25 ta' Jannar, 2007

Appell Kriminali Numru. 387/2006

Il-Pulizija

Vs
Jason Louis Paul Decelis

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli nhar id-9 ta' Jannar, 2005, ghall-habta tat-20.33 hrs, f'St. Anne Street, Floriana :
1) saq vettura bin-numru tar-registrazzjoni KBC 746, minghajr ma kienet licenzjata mill-Pulizija jew mill-Awtorita' dwar it-Trasport ta' Malta biex tintuza fit-triq (licenzja tal-vettura mhux rinovata);
2) saq l-imsemmija vettura bin-numru tar-registrazzjoni KBC 746 minghajr ma kienet koperta b'polza tas-sigurta' dwar ir-riskji tat-terzi persuni;
3) saq l-imsemmija vettura meta ma kienitx f'kundizzjoni tajba biex tintuza fit-triq;

4) ingombra l-passagg liberu ghal traffiku iehor jew persuni fit-triq bl-imsemmija vettura;
5) saq l-imsemmija vettura bin-numru tar-registrazzjoni KBC 746 minghajr ma kellu licenzja tas-sewqan mill-Kummissarju tal-Pulizija jew mill-Awtorita' dwar it-Trasport ta' Malta jew minghajr licenzja specifikata;
6) b'hekk ma kienx kopert b'polza tas-sigurta' dwar ir-riskji tat-terzi persuni;
7) fl-imsemmija data, hin u lok, naqas li jobdi l-ordni legittima moghtija lilu mill-Pulizija waqt il-qadi ta' dmirijietu.
Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-22 ta' Novembru, 2006, li biha, wara li rat l-Artikolu 15(1)(a)(2)(3) tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Artikolu 3(1) tal-Kapitolu 104 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Artikolu 338(ee) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta kif ukoll ir-regolamenti 77 u 126 tal-MVR (l-Avviz Legali 128/1994 kif emendat), ma sabitx lill-appellat hati w illiberatu mill-akkuzi kollha hekk kif dedotti kontrieh.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fil-11 ta' Dicembru, 2006, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirrevoka s-sentenza appellata w, wara li tisma l-provi inkluz PC 1267 A. Cassar dwar il-kaz, issib il-htija w tinfliggi l-piena skond il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat illi l-aggravju tal-Avukat Generali jikkonsisti fis-segwenti w cioe' li l-Ewwel Qorti, lliberat peress li naqset ingustament li tisma' ix-xiehda ta' PC 1267 Andrei Cassar li kien l-ufficjal li attwalment ra lill-appellat isuq u kien ghalhekk xhud indispensabbli . Ir-riferta tieghu giet esebita a fol. 15 tal-process u saret talba ghal differiment.;

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Rat il-verbal li bih il-prosekuzzjoni w id-difiza qablu li s-sentenza appellata ghandha tigi annullata w l-atti jintbaghtu lura lill-Ewwel Qorti biex il-partijiet ma jigux privati mill-beneficcju tad-*doppio esame*.

Semghet it-trattazzjoni ;

Ikkonsidrat;

Illi dan hu appell li jirrigwarda in-nullita' tal-procediment quddiem l-Ewwel Qorti w ergo tas-sentenza appellata li segwiet tali procediment. Kif jidher mill-verbali tal-prime note li jinsabu fil-process, fit-22 ta' Novembru, 2006, meta ssejhet il-kawza, deher l-imputat mhux assistit. Gie imsejjah ix-xhud PC 1267 Andrei Cassar u ma deherx. Giet prezentata riferta. Il-Prosekuzzjoni talbet differiment sabiex jixhed l-istess xhud li kien indispost skond ma infurmat lill-Qorti w anki kif jidher mill-messagg esebit (fol. 16). Umbaghad gie verbalizzat hekk testwalment:-

"Il-Qorti tinnota li dan huwa t-tielet differiment fejn l-istess xhud debitament imharrek baqa' ma giex.

"Li is-sitwazzjoni hi ghal kollox inaccettabbli li ix-xhud debitament imharrek ghal tlitt seduti konsekuttivi jibqa' ma jidhirx."

"Ghaldaqstant Il-Qorti tichad it-talba u tordna l-prosegwiment tas-smiegh tal-kawza ghal-lum."

"Xehed ir-rapprezentant tad-Direttorat tal-licenzji u Testijiet Christopher Darmanin."

"Il-Qorti ghaddiet ghas-sentenza."

Ikkonsidrat;

Dan ifisser li l-Ewwel Qorti lliberat minghajr ma semghet lix-xhud ewlieni tal-Prosekuzzjoni li kien investiga l-incident. Il-motivazzjoni tal-istess sentenza mbaghad kienet testwalment din:-

"Fin-nuqqas ta' provi ma ssibx lill-imsemmi imputat Jason Louis Paul Decelis hati u ghaldaqstant tilliberah mill-akkuzi kollha hekk kif dedotti kontrieh."

Issa hu ovvju li f' dan il-kaz PC 1267 Cassar kien ix-xhud ewlieni tal-Prosekuzzjoni w ghalhekk din il-Qorti thoss li dax-xhud kien wiehed indispensabbli ghall-prosekuzzjoni li mhux ta' b' xejn ivverbalizzat talba ghall-differiment biex ikun jista' jingab biex jixhed quddiem l-Ewwel Qorti.

Ikkonsidrat;

Illi din il-Qorti, kif preseduta, fis-sentenzi taghha fil-kawzi "**Il-Pulizija vs. Clive Debono**" [14.9.2004], **"Il-Pulizija vs. Anne Montfort"** [30.9.2004] u **"Il-Pulizija vs. Kevin Debono"** [1.6.2006] kellha okkazzjoni li tghaddi in rassenja l-gurisprudenza rilevanti ghall-dan it-tip t'incident u ccitat b' approvazzjoni s-sentenzii ta' din il-Qorti diversament preseduta: "**Il-Pulizija vs. Mario Saliba** [15.10.1982];; "**Il-Pulizija vs. Mario Magri"** [28.5.1993]; "**Il-Pulizija vs. Francis Callus**" [30.9.1993]; **"Il-Pulizija vs. Anthony Zarb"** [22.10.1993]; "**Il-Pulizija vs. Joseph Abdilla et**." [3.12.1993] u **"l-Pulizija vs. Francis Borg."** [10.12.1993].

"Illi gie ritenut fl-Appell Kriminali **"Il-Pulizija vs. Domenico Savio Spiteri"** [5.1.1996], li, ladarba ix-xhud ikun debitament notifikat u **sakemm il-partijiet ma jirrinunzjawx ghalih**, *(emfasi ta' din il-Qorti)* il-Qorti ma ghandhiex tghaddi ghas-sentenza bla ma tisimghu, imma jekk ix-xhud ikun indispensabbli ghall-kaz, il-Qorti kellha tiddiferixxi l-kawza ghal data ohra w tipprocedi kontra x-xhieda skond l-artikolu 441 (4), rez applikabbli ghall-proceduri quddiem il-Qorti tal-Magistrati bl-artikolu 525(1)(a) tal-Kap.9, . (App. Krim. **"Il-Pulizija vs. Saviour Farrugia**" [25.7.1994] u ohrajn).

"Hu minnu wkoll li, kif issottomettiet il-Prosekuzzjoni fir-rikors tal-appell , l-interess principali fil-proceduri penali hu tal-partijiet cioe' il-Prosekuzzjoni rapprezentata mill-Pulizija Ezekuttiva jew, fil-kaz kontemplat fl-artikolu 373 tal-Kap.9 , l-offiz jew kwerelant u mill-banda l-ohra l-imputat. U xhud ma ghandu ebda dritt li jippriva lill-parti li tkun ingungietu biex jixhed mid-depozizzjoni tieghu (Ara. App. Krim. ***"Il-Pulizija vs. Pierre Schembri"*** *[8.1.1996] u ohrajn.)"*

Illi f' dan il-kaz, minkejja li kien hemm riferta pozittiva tax xhud PC Cassar, li gie indikat bhala xhud sahansitra *in calce* tal-komparixxi, l-Ewwel Qorti ma ddifferietx il-kawza ghal data ohra w ordnat li dan ix-xhud jingieb quddiemha okkorrendo b' mandat ta' akkumpanjament jew addirittura t' arrest, kif kien indikat li kellha taghmel fic-cirkostanzi, ladarba kien ovvju li l-kaz tal-prosekuzzjoni kien jimpernja fuq dak li kien ser jixhed dan ix-xhud w ghalhekk kien xhud indispensabbli w ladarba il-prosekuzzjoni b' ebda mod ma kienet rrinunzjat ghalih, anzi ghal kuntrarju fl-istess seduta vverbalizzat talba ghal differiment biex tkun tista' tipproduci lill-istess xhud, li dak in-nhar kien bis-*sick leave.*

Ghalhekk fil-fehma ta' din il-Qorti, dak li sar kien jammonta ghal nuqqas ta' formalita' sostanzjali fis-sens tal-artikolu 428 (3) tal-Kodici Kriminali w li jinkwadra pjenament taht l-artikolu 413 (1) (b) (vi) tal-Kodici Kriminali, li proprju jaghti dritt t' appell lill-Avukat Generali f' kazijiet analogi.

Din il-Qorti tifhem u tapprezza s-sens ta' frustrazzjoni li jista' jkollha l-Ewwel Qorti meta tara li minhabba l-assenza, anki kulltant ripetuta ta' xi partijiet, xhieda, avukati jew prosekuturi, ma tkunx tista' twetttaq il-programm ta' xoghol li jkollha ffissat fis-seduta li tkun qed tippresjedi. Tifhem ukoll li forsi l-Ewwel Qorti tkun trid taghti lezzjoni u messagg lill-Prosekuzzjoni biex ghall-futur tiehu hsieb li tara li x-xhieda taghha – partikolarment dawk li jkunu membri tal-Korp tal-Pulizija – ma jonqsux milli jidhru biex jiddeponu quddiemha fil-jum stabbilit ghas-smiegh tal-kawza. Imma fid-dawl tal-gurisprudenza fuq citata, u konsidrat ukoll li f' dan il-kaz il-Prosekuzzjoni sahansitra esebiet messagg bit-telex li jghid li x-xhud kien indispost u bis-sick leave, (fol. 16), ma tistax hlief tannulla s-sentenza appellata.

Ghaldaqstant u ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed tilqa' l-appell tal-Avukat Generali w tiddikjara is-sentenza appellata nulla u bla effett w, biex ma jcahhadx lill-appellant u l-appellat mill-beneficcju tad-“*doppio esame”,*

qed tibghat l-atti tal-kawza lura lill-Ewwel Qorti biex il-kaz jerga’ jinstema w jigi deciz mill-gdid skond il-ligi wara li jinstemghu x-xhieda kollha tal-Prosekuzzjoni w tad-difiza.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------